

rerne har haft stor Vanskelighed ved at faa de Arbejder fuldført, og en af de største Vanskeligheder har været den, at de til Tider slet ingen Folk kunde faa. Det kan ikke nytte noget, at man fra de store Byer, specielt København, vil se at skaffe Folk, som hele deres Levetid har arbejdet paa Fabrikker, hvor der slet ikke er Tale om strengt legemligt Arbejde, i alt Fald ikke med Skovl og Spade, saadanne Mennesker vilde være ulykkelige, om de blev sat til den Slags Arbejde, de vil slet ikke kunne være tjente med at være i Arbejde sammen med andre. Jeg kender Eksempler paa, at man fra Arbejdsanvisningskontoret her har sendt Folk ud til at arbejde ved nye Baneanlæg, og det har vist sig, at af f. Eks. 20 Mand har kun 2 eller 3 i det hele taget kunnet beskæftige sig med det Arbejde saaledes, at de selv kunde have Glæde og Gavn af det, og saaledes, at de Folk, der tog dem i Arbejde, kunde være tjente dermed. Det er et i høj Grad begrænset Antal Folk, vi har her i Landet, som egner sig til Jernbanearbejde, og jeg vil gerne her slaa til Lyd for, at man ogsaa tænker paa de Folk, der hele deres Liv har arbejdet ved en Fabrik, og ser, om man ikke kan finde Arbejde til dem, som de egner sig til. Det kan ikke nytte noget, at man vil give de Folk Jernbanearbejde, det overstiger deres Kræfter, selv om de har den bedste Villie. Jeg har kendt Folk, der har staaet i Akkord, fordi man ikke kunde være tjent med at have dem i Dagløn, og de har f. Eks. tjent 2—3 Kr., medens andre ved samme Arbejde har kunnet tjene 8—9 Kr. Saadanne Folk tager Lysten til Arbejdet. Jeg vil derfor gerne henstille, at man, naar man i det hele taget skal sende Folk ud til den Slags Arbejde, tager Hensyn til, om de kan bruges dertil. Jeg retter ikke nogen Bebrejdelse mod disse Folk; men det kan jo ikke nytte at tage Folk, der hele deres Liv har været paa en Tobaksfabrik eller anden Fabrik her inde i Byen, og sende dem ud til Jernbanearbejde. Det vil kun skade baade dem selv og det Arbejde, de skal forrette.

Maa jeg endnu sige en Ting, som jeg ikke tror, det kan skade at nævne ved dette Forslags Behandling. Der er en Skavank ved hele vort Forhold, som jeg ikke tror, man har skænket Opmærksomhed nok. Det er jo saaledes, at i de store Byer, ikke mindst her i København, gaar de unge Piger, saa snart de er kommet saa vidt, at de i det hele kan bestille no-

get ud over det, der er at gøre i Hjemmet, ofte paa Fabrik og bliver der, indtil de skal giftes. Og hvordan skal de saa kunne indrette et Hjem? Jeg vil spørge de Herrer, om de tror, at en saadan Kvinde, der har været hele sit Liv paa en Fabrik, er i Stand til at indrette og opbygge et Hjem. Manden gaar troligt Dag ud og Dag ind paa sin Arbejdsplads og kommer saa hjem til et Hjem, hvor Konen er uduelig, hvor hun daarligt kan lave et Maaltid Mad, maaske daarligt nok holde sit eget Tøj i Stand. Et saadant Hjem bliver ulykkeligt. Jeg tror, at man skulde i højere Grad have sin Opmærksomhed henvendt paa de Kvinder, der er henviste til at gaa paa Fabrikker eller har mest Lyst dertil. Jeg ved godt, at Forholdene mange Steder er saadan, at det ikke er fint at være Tjenestepige, selv om det nu kaldes Husassistent. De vil hellere paa Kontor eller Fabrik. Men Hjemmene ødelægges derved. Jeg vil haabe, at naar Grundloven nu træder i Kraft, og Kvinderne da faar Stemmeret sammen med os Mænd, de da vil have deres Opmærksomhed særlig henvendt paa dette Forhold, der hidtil ikke har været tilstrækkeligt paaagtet, hverken af Kommunerne eller den danske Rigsdag. Og hele Samfundet bygger jo dog paa det enkelte gode og hyggelige Hjem. Ødelægges det, rives det i Stykker, vil det være mange Aar, inden man kan genoprette Ulykken.

Med disse Ord skal jeg paa mit Partis og egne Vegne anbefale Lovforslaget til hurtigt Fremme.

Oluf Jensen: Der er sikkert indenfor alle Kommunalbestyrelser Enighed om, at det saavel af Hensyn til de arbejdsløse som til Kommunerne selv er bedre at give Arbejde end Understøttelse. Kommunen sparer derved adskillige Penge, og det undgaas, at Folk gaar ledige, fordi de ikke kan skaffe sig Arbejde. Dette har givet Anledning til, at Den danske Købstadforening i December Maaned rettede en Henvendelse til Regeringen, hvilken Henvendelse jeg med Formandens Tilladelse skal oplæse. Den lyder saaledes: „Idet Repræsentantskabet erkender, at Stat og Kommuner i Fællesskab bør søge at modvirke den ved Krigssituationen indtraadte Arbejdsløshed ved snarlig Iværksættelse af de flest mulige nødvendige Arbejder for offentlig Regning, skal man anmode den høje Regering og Rigsdag om, at der maa blive vedtaget Lovhjemmel for direkte Statslaan til Kommunerne,